

stillede i saa Henseende. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at udtale, at jeg vil stemme for Lovforslaget, saaledes som det foreligger, men at jeg beklager, at det ikke har faaet en anden Skikkelse og ikke er mere vidtrækkende, end det er.

Th. Nielsen: I Anledning af de Bemærkninger, som den ærede sidste Taler, det ærede 6te Medlem for 1ste Kredts (Knudsen) fremkom med, om, at det andet Ting kunde gøre Ændringer, og at han haabede, at man her kunde gaa ind paa Forandringer, naar Lovforslaget kom herop igen, skal jeg kun udtale, at jeg har den Frygt, den ganske bestemte Frygt, at dersom dette lille Lovforslag skal til at vandre mellem Tingene nu saa langt hen imod Samlingens Slutning, bliver det endelige Resultat det samme som de foregaaende Aar, nemlig ingenting. Jeg kan ikke nægte, at naar denne Sag er forhandlet i 6 Aar, synes jeg, at det dermed kunde være nok, saa meget mere som det er lykkedes at opnaa Enighed haade i Folketinget og her i Tinget om den første Paragraf, som det ærede Medlem nu angreb. Jeg føler mig forvisset om, at vi ikke kunne komme videre, naar en saadan Enighed er naaet. Nu blev der gjort opmærksom paa af den ærede Taler, at der var Udvikling i alt, ogsaa paa dette Omraade; altsaa, man skulde kunne naa videre. Jeg skal dog erindre den ærede Taler om, at da vi i Hjør havde Forslaget for, var det netop paa den Tid, da den tytte Rejser var kommen med sine stærke Udtalelser om Arbejdernes Stilling ogsaa paa dette Omraade, og desuden var det paa den Tid, da Arbejderkongressen i Berlin var samlet. Jeg tror snarere, at der i Øjeblikket er lidt Tilbagegang end Fremgang, dersom man skal maale det med Termometer. Denne Udvikling i Øjeblikket tror jeg ikke, den ærede Taler skal vente sig meget af. — Hvad dernæst hans Omtale af Storindustrien angaar, skal jeg sige, at Udvalget er efter megen Prøvelse — ligesom Folketinget selvfølgelig har anstillet den i flere Aar — kommet til det Resultat, at der ikke kan gaas videre, naar man ikke vil standse de Ting, som ikke kunne og bør standses. Vi have, det tør jeg sige, med Samvittighedsfuldhed prøvet at komme det saa nær som muligt, og vi have ikke kunnet komme videre. — Hvad Haandværket og Landbruget angaar, er Stillingen den — det veed den ærede Taler ogsaa — at man frygter for, at som Haandværket er stillet, vil det ikke kunne gaa an at forbyde Arbejderen selv at arbejde om Søndagen, at sige, at han overhovedet ikke maa arbejde om Søndagen.

Det har man ikke troet, at Haandværket kunde bære; det er muligt, at man tager fejl i denne Berragtning; men saaledes staa Opfattelserne, og jeg gentager her, hvad jeg sagde ved 2den Behandling, at Samfundet er efter min Mening ikke kommet videre, end at der ikke kan opnaas Enighed om mere, end der her foreligger. Det er det eneste, om hvilket der i Folketinget i Virkeligheden har kunnet samle sig en større Flerhed; der har fundet nogle uvæsentlige Ændringer Sted — jeg siger udtrykkelig: uvæsentlige Ændringer — det var kun Ændringer, der foretoges, fordi Nødvendigheden bød det, men som ellers ikke realiter vare af stor Betydning. Folketinget har i øvrigt været enigt. Med disse Ord skal jeg anbefale Forslaget og endog saa tilføje det Ønske, at jeg ikke gerne vilde se det mere.

Stühr: Jeg skal kun sige et Par Ord, idet jeg i alt væsentligt kan nøjes med at henvise til, hvad jeg udtalte allerede under Sagens anden Behandling. Jeg kan i en vis Henseende være ganske enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Knudsen), som havde Ordet, i at ønske, at Arbejderne kunde faa mere Frihed om Søndagen; men som jeg saade allerede sidste Gang, kunde jeg fra et kirkeligt Standpunkt ikke ønske, at der skulde paabehædes Kirken Ansvar for at have gjort, hvad der, saaledes som Samfundsbevidstheden er for Tiden, vilde blive betragtet som et uberettiget Indgreb i den personlige Frihed. Derimod kan jeg for saa vidt ganske dele den ærede kjøbenhavnske Landsstingsmands Ønske, idet ogsaa jeg vilde ønske, at der maatte komme en Tid, hvor man kunde gaa videre i Retning af Søndagsfrihed for Arbejderne, men jeg mener, at det for Øjeblikket ikke kan lade sig gøre, og jeg betragter Lovforslaget, som det foreligger, som et saadant Fremskridt fremfor den bestaaende Tilstand, at jeg fuldstændig maa slutte mig til det Ønske, som min ærede Kollega fra 11te Kredts (Th. Nielsen) udtalte, at vi ikke maa faa Loven at se mere i Aar, men at den vil kunne gaa igennem i det andet Ting, saaledes som den vedtages her. Med disse Ord vil jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Justitsministeren (Mellermann): Jeg kan slutte mig til de to sidste ærede Taleres Ytringer i den Henseende, at ogsaa jeg ønsker, at Lovforslaget ikke maa undergaa i al Fald nogen væsentlig Forandring i det andet Ting, thi alle vi, som have deltaget i denne Sags Behandling i de mange Aar, den har staaet paa, og som have faaet Vej-